

meditațiile eminesciene devin suport parodic de deviere a unei istorii spre derizoriu și instinct: „*Însă cu visul sultanului nu avu dreptate/ căci Freud în Interpretarea viselor așa/ răstălmăcește visul lui Bismark: un astfel/ de vis de victorie și cucerire este adesea mantaua/ care acoperă o dorință de cucerire erotică./ înțeles-ai? adică, ori Turcia vrea tare/ să intre în UE ori UE la Istanbul/ uite-așa, păcat că genul nostru degradează!*”

Dincolo de izbutitele jocuri în oglinzi cultivate cu obstinație, chiar cu plăcerea spiritului dezabuzat în stare să anuleze granița dintre grav și hârjoană, ca în *Computerul Cantemir*, variantă actuală a scriitorului prolific, poetul se dovedește receptiv și la stări de pasaj, în care cele două dimensiuni se contopesc de la o rădăcină pentru a fi dezvoltate prin sciziparitate spre zone halucinante. Astfel, pomind de la simbolul plantei cățărătoare, *iederă*; „*de sus în jos/ sunteți o iederă care/ se încolăcește pe sine și crește infundându-se în propria sa iederație...*” se ajunge la adevărata familie simbolică: *iederatura*, *iederama*, *ieder-alizarea*, *iedermitatea*, care, în ciuda originii unice are conotații cu totul diferite. Între caricarea și implicarea gravă se consumă o întreagă gamă de sentimente, unele părănd puțin a se acomoda temei. Probabil aici se află misterul unicității acestei poezii, starea sa de grație ieșită din locuri comune.

Chiar și în aceste „seriale” lirice, Ion Hadărcă revine, prin arta obsesiei, la durerile lui vechi și adânci. *Slut la Prut*. „*Slut la Prut/ și atunci își zise/ pod de flori -/ sărută grânicerii/ între două bombe huța/ generalul beat/ slut la prut/ și-atunci din pod aduse/ semnătura tatei -/ urmat de Curge muntele Prutului sau sibilinicul Et tu Prutus, un substitut al lui Brutus: „prutus prutule/ piretus/ et tu prutus/ contra nu”.*

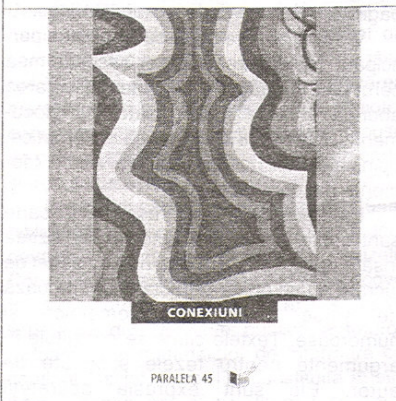
Cu toate acestea, tonul grav, meditația adâncă se constituie ca o dimensiune perenă a acestei poezii. Confruntarea cu timpul devine dramatică: „*Înainte aveam zile / și iubiri aveam/ și bani/ și părinți/ și un nuc la poartă/ și un câine credincios/ ce strica nuca/ lătrând/ înainte-aveam / o țară/ înainte-aveam/ o lume/ înainte aveam/ zile/ acum stau/ cu noaptea-n față!*” (Înainte aveam zile) Falsele pudori, amăgitoarele bucurii rămân trucuri de trecut prin viață. La judecata de apoi, poetul nu se amăgește: „*pătă vreme părinte/ câtă vreme/ și câtă durere/ vom fluiera/fericiți fără scop/ atâta vreme/ nu se va ști/ ținta în zbor/ a lor noastre făpturi/ precum păsări rânite/ de dorul/ luminilor Tale/ se întălesc/ pe linii de tensiune înaltă/ și fără nici o vorbă/ deplină de siguranță/ își dau foc/și vorbesc/ mai pe scurt/ circuit!*” (Câtă vreme părinte).

Ion Hadărcă își decontează obsesiile într-o lirică dominată de confruntarea cu absolutul: „*Ce vede Orfeu?/ nu chipul dragostei/ de care nimic nu-l desparte/ ci esența saltului/ din moarte-n nemoarte.*” (Ceva din Orfeu)

EMIL VASILESCU

*Hadărcă, Ion. *Arta obsesiei*. Versuri. Editura Fundației Culturale Poezia, Iași. 2005. ISBN 973-86510-6-9.

Robert Coravu Arta fugii

Tirania obiectelor

Cunoscut nouă în calitatea de bibliotecar și manager de bibliotecă, Robert Coravu se relevă într-o postură neobișnuită, cea de poet. Probabil că această „boală” e veche, dar abia acum se decide s-o facă publică și să se vindece, în sensul spuselor lui Blaga: „Orice carte este o boală învinsă”. Așa că recentul său volum devine probabil o convalescență, timpul urmând să ne vestească și alte mărturii ale vindecării sale.

Arta fugii ne aduce încă un poet din marea familie a expresioniștilor târzii, un rătăcit în lumea urbană a începutului de mileniu, visând astral, dar lovindu-se continuu de un concret deloc ospitalier. Lumea se află sub „tirania obiectelor” care-i agresează viața, împrumutându-i „memoria altuia”: „*Despre tirania obiectelor/ care, înarmate cu unghiuri ascuțite./ își taie drum pe retina:/ sunt zile în care îmi uit numele./ intrus într-o casă străină!*” (Cronică internă) Despersionalizarea pânđește totul sub agresiunea inanimatului, ființa se simte încorsetată și fără răspuns: „*Prin arterele orașului/ curge sângele meu netransfuzat./ Prea puțini agenți la intersecții/ pentru năvala globulelor cuprinse/ de nebunia împreunării./ Prea puțină lumină/ în orbitele goale/ ale blocurilor./ Numai un ochi / și ar fi de ajuns/ să înghete râul/ care ia sângele/ drept râu./ Pe mal/ se zbate un pește/ cu sufletul meu/ la gură.*” (Reportaj) Totul rostit cu o „altă gură”, ca în revista presei debitată neutră de posturile tv. Înstrăinarea se simte acut și transformă umanul în butaforie, ca un fapt divers în care moartea e „interesantă doar în ziare”: „*Ochii bolnavi ai străzii văd doar oameni de hârtie, / sângele și nu moartea, piesa fără actori./ Nu știam că și mie îmi pot crește o mie de pleoape./că buzele mele vor învăța să vorbească singure./ Nu știam că va fi atât de*

greu să mă dau uitării, / să-mi tac adevărurile și să ascult./ De-atâtea ori m-am trezit întrebându-mă chiar și ce/ culoare au vorbele ei./ de-atâtea ori am auzit-o pentru prima oară./ De-atâtea ori ochii mei bolnavi îmi văd sângele și nu moartea.” (Cronică externă).

Poezia lui Robert Coravu captează o mare tensiune metafizică pe care o refrigerează până la cristalizare. De aici o distanțare, un atașament aproape neutru de presiunea materiei. Doar timpul tezește o spaimă abia reținută de stările de somnolență din care visele au fost alungate. O poezie ca *Drumar* degajă cel mai elocvent starea din intermuniile a poeziei:

„*Ora în care stau presimte tăceri, / naște clopote sparte din care se scurg porumbelii./ lelele locului dansează somnul fără de vise, / dar străie de prubeag poartă ochii precum păgânul carnea sub șă./ Ziua să mă prindă mergând și noaptea să mă apere de câinii cu pene./ Pe drum n-o să mă pierd niciodată.*” Pribeag și totuși năzuind la un loc al său, acaparat de viață, dar atras de extincție, visând treaz la o lume ce-l invadează, demersul liric se înalță din stări contradictorii aparent fără o finalitate anume. La încrucișare de vânturi, la răspântii de destine prea puțin din suflet rezistă în fața avalanșei materiei. Obiectualizarea nu este scopul în sine al poeziei, nici cel puțin unul din simbolurile ei, ci felul în care lumea se așează pe retina, fereastra memoriei atât de agresată.

Un fel de nomadism sui-generis, un Bărăgan al exilului, cu o Dunăre la mijloc ce separă viața de moarte, precum Styxul lui Dante alimentează fantasmale concrete ale poeziei: „*As-noapte am trecut iar Dunărea pe gheață/ cu chipurile ascunse sub masca de ceară/ a lunii. Vântul ne ieșea din piept/ regăsind urletul lupilor./ Pe malul celălalt am lăsat foc și durere/ și trupuri atârinate de suflet precum/ noaptea în ștreangul zilei care începuse/ să crească. Dunărea vorbea o limbă amestecată./ Apoi ne-am întors și-am băut vinul fierbinte/ asemeni sângelui care îmbrățișa tot mai încet/ apa de cremene. Focul era înalt și-am zărit, stăpâne./ dânduți vesele sufletele morților noștri./ La noapte vom porni din nou către dincolo./ Azi e vreme pentru pământ și casă./ La noapte vom trece iar Dunărea pe gheață și viața pe moarte.*” (Presimțirea tăcerii).

Poezia se strânge în sine, respiră rar, de puține ori își ia avânt, într-o concizie ce o silește uneori să fie aluzivă, fără să-și desferece energiile. Dealtfel, respirația e scurtă, fără a fi sacadată, se mulțumește cu esențe, uneori cu crochiuri de gânduri, chiar cu simple enunțuri devenite o *Ars poetica*: „*Niciodată versurile / nu vor fi la fel de frumoase/ ca presimțirea lor!*”. Experiența de viață, chiar cea profesională devin în ciclul „Epistolar” motiv de meditație și chiar mai mult „*Uneori, visez că scriu versuri despre toate astea./ Alteori, chiar le scriu.*” (Flux și reflux).

Robert Coravu ne anunță cu *Arta fugii*

comuniunea sa cu poezia. Dacă este un posedat sau doar un convertit vom afla cândva mai multe.

EMIL VASILESCU

* Coravu, Robert. *Arta fugii*. Poezie. Editura Paralela 45, Pitești, 2006. ISBN 978-697-594-0; ISBN 13978-973-697-594-3.

Francofonia și francofilia românească

Prilejul apariției lucrării de față: *Francophonie et francophilie en Roumanie* a fost oferit de

Ediția a XI-a a Francofoniei desfășurată la București în septembrie a.c. în prezența a numeroși șefi de state și de guverne. Cauza reală este mult mai veche și rezidă în preocupările cunoscutei cercetătoare Sultana Craia pentru teme cultural-artistice de sinteză. Astfel, domnia sa a publicat încă din 1995 *Francofonie și francofilie la români*, lucrare ce a stat la baza versiunii franceze actuale, în traducerea unei apreciate specialiste, Ileana Cantuniari. Ediția franceză utilizează un text român revăzut și adăugit, adus la zi cu noi date pentru a ne oferi, într-o bibliografie foarte bogată, cea mai completă sinteză din câte s-au scris la noi. De la lucrarea lui Pompiliu Eliade: *Influența franceză asupra spiritului public în România (1898)*, urmată de *Istoria spiritului public în România (1905-1914)* de același autor, nu am mai avut parte de o asemenea cercetare complexă, pe toată aria de exercitare a confluențelor româno-franceze. Utilitatea ei apare cu atât mai evidentă, cu cât ne aflăm într-un nou moment al fenomenului pe care a fi înlocuit cu o alta concurentă, limba engleză.

Sultana Craia atacă frontal raporturile

dintre români și francezi, dintre cele două limbi și culturi. În deschiderea lucrării se întreabă, desigur retoric, dacă România este o țară francofonă. Răspunsul cunoaște numeroase nuanțări, în funcție de situarea istorică a provinciilor românești, care au evoluat pe orbite culturale și cu tradiții lingvistice diferite. Principatele ce au alcătuit Vechiul Regat au fost mai apropiate de francofonie: în timp ce Transilvania a folosit mai ales latina, apoi germana în exprimarea unei pătri subțiri. Dar mai ales apropierea de francofonie s-a făcut de un popor ce-și dezvoltase propria lui limbă în care vorbea de un mileniu și își scria de vreo două secole cărțile încât francofonia noastră nu s-a dezvoltat ca într-o colonie franceză, din perioada tribală, ci într-o cultură formată, cu o limbă înrudită culturală. Contactul cu marea civilizație și cultura franceză a fost una simpatetică, de mare importanță pentru modernizarea noastră și îndepărtarea de Orient, dar nu una care ne-a schimbat natura etnică și spirituală. Suntem doar români francofilii prin vechi legături, francofoni printr-o pătură de intelectuali fără a fi încetat vreodată să fim români.

Autoarea își structurează cercetarea metodic, pe firul istoric, de la începuturi până în zilele noastre, valorificând un imens material documentar. Tineretul și femeile în contact cu franceza, formarea clasei noastre politice prin aceeași relație, cărțile franceze și bibliotecile, publicațiile, scrisul în franceză. Toate cu obiectivitatea necesară unui studiu științific. De o atenție aparte se bucură scri-

itorii autohtoni care au scris și în franceză și am începe cu Alexandru Macedonski, conțesa de Noailles, Elena Văcărescu, Marta Bibescu, Iulia Hașdeu, Panait Istrati, Alexandru Ciorănescu, Eugen Ionescu, Mircea Eliade, Emil Cioran, Petru Dumitriu, mulți cu o operă bilingvă apreciată în cele două culturi. *Bibliografia franco-română* s-a îmbogățit continuu, dovedind că fenomenele de interferență sunt vii.

Sunt cercetate cu atenție traducerea din franceză, mai ales cele literare, care au deschis modernizarea culturii noastre. Relațiile științifice, politice și militare speciale, cele artistice: Enescu, Brâncuși, desprinderea artei plastice de pictura bizantină, aspecte ale civilizației și arhitecturii încât se poate susține că nu a fost domeniu în care francofilia noastră să nu răzbată în forme mai mult sau mai puțin evidente.

Cu o cronologie și ilustrație asigurate de Gheorghe Buluță, *Francophonie et francophilie en Roumanie* ne asigură o informație completă, riguros prezentată, adusă la zi prin desprinderea semnificațiilor actuale ale fenomenului.

EMIL VASILESCU

* Craia, Sultana. *Francophonie et francophilie en Roumanie*. Versiune franceză Ileana Cantuniari. Ilustrații și cronologie de Gheorghe Buluță. Editura Merona, București, 2006. ISBN (10) 973-7839-04-8; ISBN (13) 978-973-7839-04-6.

Către abonații revistei

Abonamentele constituie sursa primordială de susținere a revistei. Sprijinul abonaților – în principal, bibliotecari și bibliotecari – devine hotărâtor pentru supraviețuirea singurei publicații naționale de bibliologie și știința informării. Creșterea continuă a prețurilor, precum și îmbunătățirile substanțiale aduse calității revistei (hârtie superioară, carton și policromie copertă) au făcut să crească corespunzător și costurile de editare. De asemenea numărul abonamentelor făcute de M.C.C. a fost diminuat în ultimii ani cu 60 la sută. Deși, redacția a menținut nemodificat prețul abonamentelor timp de 3 ani, inflația ne obligă și pe noi, ca pe toți agenții economici, să decidem creșterea prețului la abonamente pentru **anul 2007**. Sperăm că și aceste condiții bibliotecile se vor abona în continuare la revista lor profesională

Pentru **anul 2007**, ABONAMENTELE la revistă se fac în cont curent – Revista „Biblioteca”, **Cont Trezoreria Sector 1 București, R002 TREZ 7015025XXX000327 – cod fiscal 11697796**. Vă rugăm, la efectuarea abonamentului, să ne transmiteți prin fax sau prin poștă o copie după ordinul de plată

Costul unui exemplar este de 6 lei, al unui abonament pe 3 luni de 18 lei, pe 6 luni de 36 lei, pe un an de 72 lei.

Pentru detalii puteți suna la tel/fax: **021.317.91.53**.